

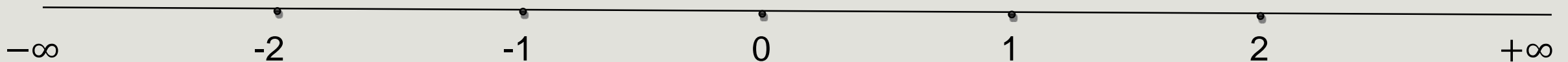
Πραγματικοί αριθμοί - Δυνάμεις

- Οι πράξεις και οι ιδιότητές τους
- Δυνάμεις ορισμός - ιδιότητες
- Παραδείγματα
- Εφαρμογές
- Ασκήσεις

Οι πράξεις και οι ιδιότητές τους

Επαναλήψεις - συμπληρώσεις

- Το σύνολο $N = \{0, 1, 2, 3, \dots\}$ ονομάζεται σύνολο των **φυσικών αριθμών**.
- Το σύνολο $Z = \{0, \pm 1, \pm 2, \pm 3, \dots\}$ ονομάζεται σύνολο των **ακεραίων αριθμών**.
- **Ρητός** αριθμός ονομάζεται κάθε αριθμός που μπορεί να γραφεί με κλασματική μορφή, δηλαδή τη μορφή $\frac{a}{b}$.
Το σύνολο των ρητών συμβολίζεται με Q .
- **Άρρητος** ονομάζεται ο αριθμός που δεν μπορεί να γραφεί με τη μορφή κλάσματος. Π.χ. : $\pi = 3,14\dots$
- Το σύνολο των πραγματικών αριθμών αποτελείται από όλους τους ρητούς και τους άρρητους αριθμούς και συμβολίζεται με R .
- Οι πραγματικοί αριθμοί παριστάνονται με τα σημεία ενός άξονα, του **άξονα των πραγματικών αριθμών**.

Με N^* συμβολίζουμε το σύνολο που αποτελείται από όλους τους φυσικούς αριθμούς εκτός από το 0. Δηλαδή $N^* = \{1, 2, 3, \dots\}$. Ανάλογα ισχύει και για τα σύνολα: Z^* , Q^* και R^* .

Οι πράξεις και οι ιδιότητές τους

Ιδιότητες πράξεων		
Ιδιότητα	Πρόσθεση	Πολλαπλασιασμός
Αντιμεταθετική	$\alpha + \beta = \beta + \alpha$	$\alpha \cdot \beta = \beta \cdot \alpha$
Προσεταιριστική	$\alpha + (\beta + \gamma) = (\alpha + \beta) + \gamma$	$\alpha \cdot (\beta \cdot \gamma) = (\alpha \cdot \beta) \cdot \gamma$
Ουδέτερο στοιχείο	$\alpha + 0 = \alpha$	$\alpha \cdot 1 = \alpha$
Αντίθετος αριθμού	$\alpha + (-\alpha) = 0$	
Αντίστροφος αριθμού		$\alpha \cdot \frac{1}{\alpha} = 1$
Επιμεριστική	$\alpha(\beta + \gamma) = \alpha \cdot \beta + \alpha \cdot \gamma$	

- Ο αριθμός 0 λέγεται και ουδέτερο στοιχείο της πρόσθεσης, διότι προστιθέμενος σε οποιοδήποτε αριθμό δεν τον μεταβάλλει.
- Ο αριθμός 1 λέγεται και ουδέτερο στοιχείο του πολλαπλασιασμού, διότι οποιοδήποτε αριθμός πολλαπλασιαζόμενος με αυτόν δεν μεταβάλλεται.
- Δύο αριθμοί α και β λέγονται αντίθετοι, όταν έχουν άθροισμα 0. Δηλαδή $\alpha + \beta = 0$. Ο αντίθετος του α συμβολίζεται με $-\alpha$.
- Δύο αριθμοί α και β , διάφοροι του 0, λέγονται αντίστροφοι, όταν έχουν γινόμενο 1. Δηλαδή $\alpha \cdot \beta = 1$. Ο αντίστροφος του α συμβολίζεται $1/\alpha$.
- Η αφαίρεση ορίζεται με τη βοήθεια της πρόσθεσης: $\alpha - \beta = \alpha + (-\beta)$.
- Η διαίρεση ορίζεται με τη βοήθεια του πολλαπλασιασμού: $\alpha : \beta = \alpha \cdot \frac{1}{\beta}$ με $\beta \neq 0$.

Οι πράξεις και οι ιδιοτητές τους

Ιδιότητες πράξεων και ισότητας

$$(\alpha=\beta \text{ και } \gamma=\delta) \Rightarrow \alpha+\gamma=\beta+\delta$$

$$(\alpha=\beta \text{ και } \gamma=\delta) \Rightarrow \alpha.\gamma=\beta.\delta$$

$$\alpha=\beta \Leftrightarrow \alpha+\gamma=\beta+\gamma$$

$$\text{Αν } \gamma \neq 0, \text{ τότε } \alpha=\beta \Leftrightarrow \alpha.\gamma=\beta.\gamma$$

$$\alpha.\beta=0, \text{ τότε } \alpha=0 \text{ ή } \beta=0$$

$$\alpha.\beta \neq 0 \text{ τότε } \alpha \neq 0 \text{ και } \beta \neq 0$$

- **Άρτιος** ονομάζεται ο ακέραιος αριθμός που είναι πολλαπλάσιος του δύο. Π.χ... -4, -2, 0, 2, 4, Έχει τη μορφή $\alpha=2κ$ με $κ \in \mathbb{Z}$.
- **Περιττός** ονομάζεται ο ακέραιος αριθμός που δεν είναι πολλαπλάσιος του δύο. Π.χ... -5, -3, -1, 1, 3, 5... . Έχει τη μορφή $\alpha=2κ+1$ με $κ \in \mathbb{Z}$.

Οι πράξεις και οι ιδιότητές τους

Δυνάμεις

- **Δύναμη** με βάση έναν πραγματικό αριθμό a και εκθέτη ένα φυσικό αριθμό $n > 1$ ονομάζουμε το γινόμενο n παραγόντων ίσων με τον αριθμό a , και συμβολίζεται: $a^n = a \cdot a \cdot a \cdot \dots \cdot a$ (n παράγοντες).

Ιδιότητες των δυνάμεων			
$a^k \cdot a^l = a^{k+l}$		$\frac{a^k}{a^l} = a^{k-l}$	
$a^k \cdot b^k = (a \cdot b)^k$		$\frac{a^k}{b^k} = \left(\frac{a}{b}\right)^k$	
$(a^k)^l = a^{k \cdot l}$			
$a^0 = 1$	$a^1 = a$	$a^{-n} = \frac{1}{a^n}$	$\left(\frac{a}{b}\right)^{-n} = \left(\frac{b}{a}\right)^n$

- Αν $a = b$ τότε $a^n = b^n$, $n \in \mathbb{N}^*$. Το αντίστροφο δεν ισχύει πάντα: π.χ. $(-3)^2 = 3^2$, ενώ $-3 \neq 3$.

Δυνάμεις

Παραδείγματα - Εφαρμογές

Να απλοποιήσετε τις παραστάσεις :

- $(2^2)^3$

$$\frac{4a^4}{8a^8}$$

- $(2^3)^2$

$$\frac{63a^3}{9a^4}$$

- $(\alpha^{-1} \cdot \alpha^3)^{-2}$

- $(\alpha^4 \cdot \beta^{-2})^3$

$$\frac{x^3 \cdot 125}{5^3 \cdot x^7}$$

- $(\alpha^{-5} \cdot \alpha^5)^{-4}$

$$\frac{\alpha^3}{\beta^4} \cdot \frac{\beta^2}{\alpha^2} \cdot \frac{\alpha}{\beta}$$

Δυνάμεις

Ασκήσεις

- Δίνεται η παράσταση: $A = [(x^2 \cdot y^3)^{-2} \cdot (x \cdot y^3)^4] : \left(\frac{x^3}{y^{-1}}\right)^{-3}$.
 - i) Να δείξετε ότι $A = x^9 \cdot y^9$.
 - ii) Να βρείτε την τιμή της παράστασης για $x=2017$ και $y = \frac{1}{2017}$.

Λύση:

Δυνάμεις

Ασκήσεις

- Να βρείτε την τιμή της παράστασης: $A = [(x \cdot y^{-1})^2 : (x^3 \cdot y^7)^{-1}]^2$. για $x=0,4$ και $y=-2,5$.

Λύση:

Δυνάμεις

Ασκήσεις

- Να βρείτε την τιμή των παραστάσεων:

α) $a^{-2} \cdot a^0 \cdot a^2 =$

β) $\{(-a)^2\}^{-3} =$

γ) $\beta^{-3} \cdot \beta^1 \cdot \beta^9 \cdot \beta^4 =$

δ) $(\beta^\nu)^{-\mu} =$

ε) $\beta^\nu \cdot \beta^{-\nu} =$

στ) $\chi^6 : \chi^{-7} =$

ζ) $\chi^6 : \chi^{-6} =$

η) $(3\alpha\beta\gamma)^{-2} =$